

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 5 Απριλίου 2015

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A¹. Περίληψη

Θέμα του κειμένου αποτελεί η ανεργία των νέων επιστημόνων στη χώρα μας, φαινόμενο εμφανιζόμενο από τη δεκαετία του '80. Αρχικά ο συγγραφέας αναφέρεται στην πρόθεση πολλών νέων πτυχιούχων να μεταναστεύσουν, απόρροια της κοινωνικής κρίσης και εργασιακής αδιαφορίας των τριάντα τελευταίων ετών. Από το 1960 και έπειτα οι πανεπιστημιακές σπουδές έγιναν συνώνυμες του κύρους και προσβάσιμες, με τη συνδρομή της πολιτείας, σε πολλούς. Ο κοινωνικός χαρακτήρας της γνώσης υπήρξε αντίληψη που ευνόησε μόνον όσους αποσύνδεσαν τις σπουδές από την επαγγελματική αποκατάσταση. Η περίοδος όμως της επίπλαστης προόδου, με το διορισμό στο δημόσιο, αντικαταστάθηκε από την ανεργία. Η αποσυσχέτιση σπουδών και αντικειμένου εργασίας είναι και για το συγγραφέα η λύση στο πρόβλημα της πληθώρας ανέργων πτυχιούχων.

(114 λέξεις)

B1². Εδώ και πολλά χρόνια η ελληνική κοινωνία έχει σε μεγάλη υπόληψη τις ανώτατες σπουδές και τα πνευματικά επαγγέλματα. Αυτά συνδέονται με την επαγγελματική επιτυχία, το κύρος και την προβολή και αποτελούν εφελκυστικό για την ανάδειξη στα δημόσια αξιώματα. Αντίθετα, κυριαρχεί η άποψη ότι τα χειρωνακτικά επαγγέλματα αρμόζουν σε ανθρώπους αγράμματους, πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Έτσι οι Έλληνες εγκατέλειψαν την πρωτογενή παραγωγή, τα παραδοσιακά τεχνικά επαγγέλματα και στράφηκαν σε επαγγέλματα που δεν απαιτούν σωματικό μόχθο. Τις κοπιαστικές εργασίες, από τη δεκαετία του '90, τις άφησαν να τις ασκούν οι μετανάστες για πενιχρή αμοιβή. Γι' αυτούς τους λόγους ο μέσος Έλληνας σταμάτησε να έχει σχέση με οποιαδήποτε κοπιαστική εργασία.

(106 λέξεις)

¹ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου, τεύχος Β', σελ. 262-265

² Γλωσσικές ασκήσεις Γενικού Λυκείου, σελ. 184

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

- B2α³⁴⁵.** **Θεματική Περίοδος:** Μια από τις πολλές κραυγές... να ξενιτευτούν.
Λεπτομέρειες: Και αυτό γιατί... τα τελευταία 30 χρόνια.
Περίοδος Κατακλείδα: δεν υπάρχει.

Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη **μέθοδο της αιτιολόγησης**. Ο αρθρογράφος με τη συγκεκριμένη μέθοδο αιτιολογεί το λόγο, για τον οποίο οι σύγχρονοι νέοι εκδηλώνουν την πρόθεση τους να ξενιτευτούν. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η αγορά εργασίας που σχετίζεται με το αντικείμενο σπουδών στη χώρα τους, δεν τους καλύπτει, γεγονός που πηγάζει από τις δυσμενείς εργασιακές συνθήκες, που διαμορφώθηκαν τα τελευταία χρόνια («Και αυτό γιατί..... τα τελευταία 30 χρόνια»). Χαρακτηριστική είναι η χρήση της διαρθρωτικής λέξης **γιατί**.

- B2β⁶.** Η παράγραφος θα μπορούσε να χωριστεί ως εξής:

1^η παράγραφος: Για όσα χρόνια... δημοσίου υπαλλήλου.

2^η παράγραφος: Ωστόσο, μόλις... κατέρρευσε απότομα.

Ο συγκεκριμένος διαχωρισμός ενδείκνυται με κριτήριο την αλλαγή των δεδομένων στον εργασιακό χώρο. Ο αρθρογράφος στην πρώτη παράγραφο περιγράφει την ουτοπική και σαφέστατα παραπλανητική εικόνα που επικρατούσε στην ελληνική αγορά εργασίας στο παρελθόν, με τη δημιουργία ενός πλασματικού κλίματος ευρύτερης επαγγελματικής ανάπτυξης. Στη δεύτερη παράγραφο, πλέον, προχωρά στην απόδοση μιας αντίθετης εικόνας, με την εμφάνιση των προβλημάτων στην επαγγελματική ζωή και την απότομη διάψευση των υπερτιμημένων προσδοκιών στο πέρασμα του χρόνου. Οι δύο παράγραφοι συνδέονται νοηματικά με τη σχέση της σύγκρισης –αντίθεσης (ωστόσο).

Γ1⁷⁸.

- Μια προσεκτικότερη όμως ματιά **θα μας αποκαλύψει**
- τα ΚΑΤΕΕ έγιναν ΤΕΙ και **πολλαπλασιάστηκαν ραγδαία**
- **σκληρή πραγματικότητα**
- **συγκινητικές δηλώσεις**
- υπήρχε η εισαγωγή με **αθέμιτα μέσα, με παρατυπίες**

³ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου, τεύχος Α', σελ. 73-74

⁴ Νεοελληνική Γλώσσα Α' Γυμνασίου, σελ. 108

⁵ Νεοελληνική Γλώσσα Β' Γυμνασίου, σελ. 22-23

⁶ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου, τεύχος Β', σελ. 128-129 & 133-134

⁷ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου, τεύχος Β', σελ. 172

⁸ Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου, σελ. 81-82

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

Γ2⁹¹⁰¹¹. Ο αρθρογράφος στο κείμενό του καταφεύγει στη χρήση κάποιων σημείων στίξης:

Ειδικότερα, ενδεικτική είναι η **χρήση των εισαγωγικών στη λέξη «σπούδαζε»**, που δηλώνουν σαφέστατα ειρωνεία σχετικά με το περιεχόμενο και το επίπεδο των σπουδών, αλλά και την επιφανειακή απόκτηση πανεπιστημιακών γνώσεων. Έκδηλος λοιπόν ο καταγγελτικός τόνος για τη συγκεκριμένη πρακτική των νέων, που δημιούργησε κι εξέθρεψε ψεύτικες προσδοκίες.

Εναλλακτικά: σε εισαγωγικά περικλείεται και η λέξη «αξιοπρεπή» που δηλώνει ειρωνεία προς την αντίληψη, σύμφωνα με την οποία η εργασία διακρίνεται σε ανώτερη και κατώτερη και ορισμένα επαγγέλματα θεωρούνται αναξιοπρεπή και ντροπιαστικά. **Επίσης, τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται στη λέξη «πανεπιστημιακών σπουδών»** με τη σημασία ενός ειδικού όρου.

Επιπρόσθετα, ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει και στη **χρήση της παρένθεσης** (βλέπε πανεπιστήμια του εξωτερικού και οσονούπω κολέγια). Με το συγκεκριμένο σημείο, ο αρθρογράφος επεξηγεί όσα προηγήθηκαν, παραθέτοντας πρόσθετες πληροφορίες. Έτσι, συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση του κειμένου και προσδίδει μεγαλύτερη σαφήνεια στο λόγο. Κρίνει σκόπιμο να διευκρινίσει την έννοια της παράτυπης αύξησης των κατόχων τίτλου σπουδών, με αναφορά στην αθρόα προσέλευση πτυχιούχων του εξωτερικού, αλλά και αποφοίτων κολεγίων.

Χαρακτηριστική είναι και η **χρήση του ερωτηματικού «Στην περίπτωση που... όλων των πτυχιούχων;»**. Με το συγκεκριμένο σημείο, ο αρθρογράφος καλλιεργεί τον προβληματισμό του κοινού, συμβάλλοντας στην αμεσότητα και παραστατικότητα του νοήματος. Επιθυμεί να αποδοκιμάσει τη συγκεκριμένη επιλογή και νοοτροπία που αναπτύχθηκε στο χώρο της εργασίας και εκπαίδευσης, κατακρίνοντας και στηλιτεύοντας συγκεκριμένες πρακτικές με έμμεσο ειρωνικό τόνο. Το ερώτημα φυσικά έχει ρητορική διάσταση, καθώς αντικειμενικά θα ήταν εξωπραγματική και παράλογη η επιλογή της παύσης της λειτουργίας καθηγητικών πανεπιστημιακών σχολών, με σκοπό να απορροφηθούν οι εν ενεργεία πτυχιούχοι από την αγορά εργασίας.

Εναλλακτικά: η χρήση του ερωτηματικού εμφανίζεται και στη φράση «Τι ποσοστό όμως ήταν αυτό;» που δηλώνει επίσης τον προβληματισμό και την απορία για το μικρό κομμάτι του πληθυσμού που εκ των πραγμάτων είχε αποσυνδέσει την επαγγελματική αποκατάσταση με τον τίτλο σπουδών. Εμμέσως, λοιπόν, αποδοκιμάζει το μεγαλύτερο κομμάτι της κοινωνίας που καλλιέργησε την πρακτική της σύνδεσης του πτυχίου με την εξασφαλισμένη θέση στο δημόσιο και την αναμονή του πολυπόθητου διορισμού.

⁹ Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου, σελ. 141 & 143

¹⁰ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου Β' τεύχος, σελ. 17

¹¹ Γλωσσικές ασκήσεις Γενικού Λυκείου, σελ. 161

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

Γ3¹²¹³. Τίτλος χωρίς σχόλιο: “Ανώτατες σπουδές και ανεργία”

Τίτλος με σχόλιο: “ Άνεργοι πτυχιούχοι σε απόγνωση....”

ή

“Τα απατηλά όνειρα διορισμού των πτυχιούχων”

ή

“Σε κλοιό ανεργίας και οι πτυχιούχοι...”

Δ¹⁴¹⁵¹⁶.

Τίτλος: «Δείξε μου το πτυχίο σου να σου πω ... ποιος είσαι»

ή

«Η Οδύσσεια της επαγγελματικής αποκατάστασης»

Πρόλογος

Μια θλιβερή διαπίστωση πολιτικών, δημοσιογράφων, πνευματικών ανθρώπων αλλά και απλών πολιτών είναι ότι χιλιάδες προικισμένα «μυαλά» εγκαταλείπουν τη χώρα, αναζητώντας στο εξωτερικό εργασία αντίστοιχη των προσόντων τους. Φαίνεται, λοιπόν, ότι οι προσδοκίες που δημιούργησε και καλλιέργησε η κοινωνία μας για την εύκολη αποκατάσταση των πτυχιούχων, αποδείχθηκαν απατηλές. Παρόλα αυτά, κάθε χρόνο χιλιάδες μαθητές διαγωνίζονται και διαγωνίζονται για την εισαγωγή τους σ' ένα ανώτατο επιστημονικό ή τεχνολογικό ίδρυμα, αν και γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι είναι σχεδόν αδύνατο να ασκήσουν το επάγγελμα που σχετίζεται με το αντικείμενο σπουδών τους.

Z1: Γιατί οι νέοι επιδιώκουν την επαγγελματική αποκατάσταση σε συνάρτηση με την κατάκτηση ενός ανώτατου τίτλου σπουδών;

Τα κοινωνικά στερεότυπα εγκλωβίζουν τη σκέψη των νέων και αποτελούν τροχοπέδη στις επιλογές τους:

- Η παγιωμένη πεποίθηση για την ανωτερότητα της πνευματικής εργασίας και την κατωτερότητα της χειρωνακτικής έχει τις ρίζες της στις δουλκοκτητικές κοινωνίες του παρελθόντος. Συνήθως, ο χειρώνακτας δουλεύει σε ανθυγιεινό περιβάλλον, κάτω από επικίνδυνες συνθήκες, εξουθενώνεται σωματικά και αμείβεται χαμηλά, χωρίς τη δυνατότητα σταδιοδρομίας.
- Είναι καθιερωμένη η αντίληψη ότι το πτυχίο ανοίγει πολλές πόρτες της επαγγελματικής ζωής, ακόμα και στο συρρικνωμένο πλέον ελληνικό

¹² Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου τεύχος Β' σελ. 39-42

¹³ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου, βιβλίο καθηγητή, σελ. 18

¹⁴ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου, τεύχος Β' σελ. 96, 98-100

¹⁵ Έκφραση – Έκθεση Γενικού Λυκείου, βιβλίο καθηγητή σελ. 50

¹⁶ Θεματικοί κύκλοι, σελ. 211-231

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

δημόσιο και ότι η ιδιότητα του επιστήμονα αποτελεί εχέγγυο και διαβατήριο για την επιτυχή άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας.

- Η απόκτηση πτυχίου αποφέρει υψηλότερες οικονομικές απολαβές και αντίστοιχο βιοτικό επίπεδο σε σχέση με τον χειρώνακτα. Η νοοτροπία που αναδεικνύεται, ταυτίζεται με τα μικροαστικά ιδεώδη.
- Τα πρότυπα επιτυχημένων επαγγελματιών, που προβάλλονται και από τα ΜΜΕ, είναι κάτοχοι πτυχίου, ακόμα κι αν αυτό δε σχετίζεται άμεσα με την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Η οικογένεια προσηλωμένη στο ρητό “ μάθε, παιδί μου, γράμματα, ” ωθεί τα παιδιά στις ανώτατες σπουδές:

- Είναι ισχυρή η οικογενειακή επαγγελματική παράδοση, την οποία οφείλει να ακολουθήσει τουλάχιστον το πρώτο παιδί της οικογένειας, γιατί θα βρει δουλειά “στρωμένη” και οι υπάρχουσες επαγγελματικές υποδομές τού παρέχουν σίγουρο επαγγελματικό μέλλον.
- Τις τελευταίες δεκαετίες, οι προκηρύξεις θέσεων για το δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα έθεταν ως βασική προϋπόθεση την κατοχή ανώτατου τίτλου σπουδών. Έτσι, οι γονείς στην προσπάθειά τους να αποκαταστήσουν τα παιδιά τους, τα ωθούν από μικρή ηλικία να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Οι γονείς, οι οποίοι λόγω αντικειμενικών συνθηκών, οικονομικών, κοινωνικών ή πολιτικών, δεν μπόρεσαν να σπουδάσουν, μεταθέτουν στα παιδιά τους το χρέος της εκπλήρωσης των δικών τους απραγματοποίητων ονείρων.
- Σε εποχές κρίσης, το οικογενειακό περιβάλλον στρέφει τους νέους σε σχολές (στρατιωτικές και αστυνομικές) που υπόσχονται άμεση και σταθερή εργασιακή απασχόληση, χωρίς μεγάλα έξοδα σπουδών.

Η επιβαρυνόμενη κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και τα συνακόλουθα αδιέξοδα καθορίζουν αποφασιστικά τις επιλογές των νέων:

- Παλαιότερα, το απολυτήριο λυκείου εξασφάλιζε οικονομική αποκατάσταση με διορισμό στο δημόσιο. Σήμερα όμως δεν αρκεί για την εύρεση εργασίας, διότι προσφέρει γενικές, λιγοστές και παρωχημένες γνώσεις, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση και απαξίωσή του. Γι' αυτό, οι μαθητές στρέφονται στην αμέσως επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης που θα τους εξασφαλίσει τη μελλοντική τους εργασία.
- Σε περιόδους οικονομικής κρίσης και ραγδαίων τεχνολογικών αλλαγών στην παραγωγική διαδικασία, εκείνοι που πλήττονται περισσότερο επαγγελματικά είναι οι ανειδίκευτοι και οι απαίδευτοι εργαζόμενοι. Συνεπώς, η κατοχή σύγχρονου τίτλου σπουδών παρέχει πολλές πιθανότητες για παραμονή στην αγορά εργασίας.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

- Οι πτυχιакές, μεταπτυχιакές και διδακτορικές σπουδές συνθέτουν ένα πλούσιο βιογραφικό, ελκυστικό για τον μελλοντικό εργοδότη.
- Η έλλειψη επιλογών και οι δυσμενείς συνθήκες εργασίας σε ορεινές ή ημιορεινές περιοχές με κτηνοτροφικές ή αγροτικές εργασίες ωθούν τους περισσότερους νέους στον αστικό τρόπο ζωής και στην επιθυμία να φοιτήσουν σε μια σχολή, προκειμένου να έχουν καλύτερη τύχη από τους γονείς τους.
- Η απόκτηση τίτλου ανώτατων σπουδών παρέχει στον νέο τη δυνατότητα για ελεύθερη πρωτοβουλία και ανάπτυξη προσωπικών επαγγελματικών επιλογών.
- Υπάρχουν επιστημονικοί κλάδοι και αντίστοιχες σχολές υψηλής ζήτησης (ιατρικές, οικονομικές, πολυτεχνικές, νομικές) που παρέχουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημα της αποκατάστασης με μετεκπαίδευση και περαιτέρω εξειδίκευση, προσαρμογή στα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στον εργασιακό στίβο.

Το κράτος καθορίζει με νόμους την εκπαιδευτική πολιτική επηρεάζοντας και την αγορά εργασίας:

- Στο πλαίσιο ειδικών συνθηκών που έχει υπογράψει η Ελλάδα με ευρωπαϊκές και όχι μόνο χώρες, οι ελληνικοί τίτλοι σπουδών αναγνωρίζονται και στο εξωτερικό, σε πολλές χώρες του οποίου οι Έλληνες επιστήμονες προτιμώνται και χαίρουν εκτίμησης. Γι' αυτό, αρκετοί νέοι, διαθέτοντας μια πρόσθετη διέξοδο από την εγχώρια αγορά εργασίας, στρέφονται απευθείας εκεί.
- Το κράτος δε στήριξε τα επαγγέλματα του πρωτογενούς τομέα (αγροτική, κτηνοτροφική παραγωγή, αλιεία), άλλοτε βασικού πυλώνα της εθνικής οικονομίας, γεγονός που έστρεψε τους νέους στη διεκδίκηση ενός πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών, εισιτηρίου για τα πνευματικά επαγγέλματα.
- Η απόκτηση πτυχίου ενισχύει τη δυνατότητα του νέου να συναλλαγεί με την πολιτική εξουσία, η οποία εδώ και χρόνια στηρίζει την ευνοιοκρατία και τη δοσοληψία, και να αποκατασταθεί επαγγελματικά.

Μεταβατική παράγραφος

Η διαρκώς αυξανόμενη ανεργία των απόφοιτων ανωτάτων σχολών δε σημαίνει ότι τα νέα παιδιά θα παραιτηθούν από την αγάπη για τη γνώση, τους ευσεβείς πόθους για επαγγελματική δικαίωση και το πάθος για δημιουργία. Αντίθετα, οι αντιξοότητες στην επαγγελματική ζωή πρέπει να τους οπλίσουν με σθένος για να αποκτήσουν τα κατάλληλα εφόδια, ώστε με τρόπους θεμιτούς να πραγματοποιήσουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους.

Z₂. Εφόδια των νέων, ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στις πολύπλευρες επαγγελματικές προκλήσεις της εποχής:

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

Τα επαρκή γνωστικά εφόδια αποτελούν την πρώτη βασική προϋπόθεση κάθε υποψήφιου εργαζομένου:

- Είναι σημαντικό να διαθέτουν πλούσιες και εμπειριστατωμένες σύγχρονες γνώσεις, ώστε να είναι ποιοτικοί και αποδοτικοί στην άσκηση του σχετικού με αυτές αντικειμένου εργασίας τους.
- Απαραίτητη θεωρείται η εξοικείωσή τους με τον κόσμο της τεχνολογίας. Για παράδειγμα, το διαδίκτυο αποτελεί ευρύτατο πεδίο ανάπτυξης επαγγελματικών δράσεων και προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες πειραματισμών και εξέλιξης για κάθε νέο.
- Επιβάλλεται να εξειδικεύονται και να επιμορφώνονται συνεχώς, για να εντρυφήσουν και σε καινοτόμα επιστημονικά ή τεχνολογικά πεδία που βρίσκονται ήδη σε τροχιά ανάπτυξης σε άλλες χώρες.
- Χρειάζεται να διευρύνουν τη γλωσσομάθειά τους με το να αποκτούν γνώση ιδιαίτερα απαιτητικών, αλλά δυναμικών γλωσσών (κινέζικα, ρώσικα), λόγω της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας.
- Κρίνεται επιβεβλημένο να επικαιροποιούν και να ανανεώνουν τις γνώσεις και δεξιότητές τους μέσω της διά βίου παιδείας, με γνώμονα την αντίληψη ότι στη ζωή τους θα ασκήσουν τουλάχιστον δύο ή τρία διαφορετικά επαγγέλματα. Έτσι θα επιδεικνύουν ευελιξία και προσαρμοστικότητα στα συνεχώς μεταβαλλόμενα δεδομένα της αγοράς εργασίας, ελληνικής και διεθνούς.

Πέραν των ειδικών γνώσεων, οι νέοι χρειάζονται ευρύτερα πνευματικά αγαθά και διανοητικές ικανότητες:

- Είναι αναγκαίο να διαθέτουν σφαιρική παιδεία, ώστε να έχουν ευρύτητα πνευματικών οριζόντων και ορθολογισμό.
- Απαιτείται κριτική, συνδυαστική σκέψη και ικανότητα γόνιμου διαλόγου, ευθυκρισία, απροκατάληπτο πνεύμα, απομακρυσμένο από στερεότυπα για ανώτερα ή κατώτερα επαγγέλματα, προκειμένου να συνεκτιμούν τις διαφορετικές παραμέτρους κάθε δραστηριότητάς τους. Η σφαιρική θεώρηση των γεγονότων, η οργανωτικότητα του νου και η οξυδέρκεια συμβάλλουν στο να προβλέπουν πιθανές επιπτώσεις των ενεργειών τους.
- Ικανότητα αποτελεί, επίσης, το να είναι δεκτικοί σε νέες ιδέες και να έχουν δημιουργική φαντασία, ώστε να στρέφονται σε αναδυόμενους δυναμικούς κλάδους της οικονομίας, να επιλύουν προβλήματα και να αποσοβούν κρίσιμες καταστάσεις που πιθανότατα θα εκδηλωθούν στην επαγγελματική τους ζωή.
- Όταν διαθέτουν αυτογνωσία και ισχυρή βούληση, έχουν τη δυνατότητα να εκμεταλλεύονται τις κλίσεις και τα ταλέντα τους, ώστε να υπερέχουν στον ανταγωνισμό.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(α)

Η ψυχική θωράκιση και η ισχυρή ηθική συνείδηση αποτελούν σπουδαία εφόδια για να καταστούν οι νέοι εργαζόμενοι πολύτιμοι και αναντικατάστατοι συνεργάτες:

- Είναι σημαντικό οι νέοι να καλλιεργήσουν από νωρίς αρετές, όπως η προσήλωση στην εργασία, η υπομονή και η επιμονή, η αποφασιστικότητα και η ανάληψη πρωτοβουλιών. Χρειάζονται ακόμα την αυτοκυριαρχία, την ευαισθησία στα προβλήματα και τις ανάγκες του συνανθρώπου, την καλοσύνη και την ευγένεια.
- Οφείλουν οι νέοι να γνωρίζουν ότι στοιχεία που χρειάζεται να κοσμούν το χαρακτήρα των σύγχρονων επαγγελματιών είναι ο αυτοσεβασμός και ο σεβασμός στο συνάνθρωπο, η αξιοπρέπεια και η τήρηση του κώδικα της ηθικής δεοντολογίας του επαγγέλματός τους. Επίσης, η εντιμότητα, η ειλικρίνεια, η συνέπεια, η υπευθυνότητα, η αποδοχή και αξιοποίηση της αρνητικής κριτικής για την ηθική τους βελτίωση, οι υγιείς φιλοδοξίες επαγγελματικής ανέλιξης που δε συνάδουν με τα αθέμιτα μέσα επιτυχίας. Οι αρετές αυτές κάνουν τους εργαζόμενους να ξεχωρίζουν για την ποιότητά τους και να γίνονται αγαπητοί και σεβαστοί σε κάθε επαγγελματικό χώρο.

Οι νέοι που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά στους κόλπους της κοινωνίας, είναι βασικό να διαθέτουν και **κοινωνικές αρετές**:

- Καίριας σημασίας αρετές είναι η υπεύθυνη και συνεπής επαγγελματική συμπεριφορά, η εργατικότητα και η φιλοτιμία, για να κερδίσουν οι νέοι επιτηδευματίες την αναγνώριση στον επαγγελματικό τους χώρο.
- Το αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, της συλλογικότητας, η συνεργατικότητα, η υιοθέτηση της ευγενούς άμιλλας ως μέσου βελτίωσης των επιδόσεων, ανάδειξης και επιτυχίας, μετατρέπουν την ατομική δημιουργία σε κοινωνικό αγαθό, αφού αυτή ικανοποιεί γενικότερες κοινωνικές ανάγκες και βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας, αφού απουσιάζουν ο ωφελιμισμός, ο ανταγωνισμός και το άγχος που αυτός προκαλεί.
- Οι σύγχρονοι επαγγελματίες οφείλουν να διαθέτουν ανεκτικότητα και διαλλακτικότητα και συνεπώς την ευχέρεια επικοινωνίας και συνεργασίας με άτομα που φέρουν διαφορετική κουλτούρα από τη δική τους. Αυτές τις αρετές, άλλωστε επιτάσσει η σημερινή παγκοσμιοποιημένη και πολυπολιτισμική κοινωνία και αγορά.

Επειδή η επαγγελματική δραστηριότητα άπτεται της πολιτικής, η προσωπικότητα των εργαζομένων απαιτείται να διέπεται από τα **χαρακτηριστικά που συνθέτουν τον «καλό καγαθό» πολίτη**, τον πολίτη που εργάζεται για την ευδαιμονία του συνόλου:

- Οι νέοι που προετοιμάζονται για την επαγγελματική ζωή επιβάλλεται να συνειδητοποιήσουν ότι η πίστη τους στη δημοκρατία και ο σεβασμός τους στη λειτουργία των θεσμών, στον άνθρωπο και στους νόμους, η αποφυγή

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015

E 3.BN λ 2 $\Gamma(\alpha)$

αθέμιτων και αναξιοκρατικών μέσων αποκατάστασης και ανάδειξης, το αίσθημα δικαίου, αποτελούν προϋποθέσεις σωστής λειτουργίας του πολιτεύματος και εγγυώνται τα δικαιώματα και την απρόσκοπτη δράση κάθε επαγγελματία.

- Κρίνεται επιβεβλημένο οι επαγγελματίες της εποχής να υπερβαίνουν τον ατομικισμό για χάρη της συλλογικότητας και να μετέρχονται τον υγιή συνδικαλισμό για την προώθηση των δίκαιων αιτημάτων του κλάδου τους, επιδεικνύοντας σεβασμό στα συμφέροντα των άλλων εργαζομένων και στο όφελος της κοινωνίας γενικότερα.
- Είναι απαραίτητο, επίσης, οι νέοι να συμμετέχουν στα κοινά. Γιατί η απόλαυση των εργασιακών κατακτήσεων και η επαγγελματική τους εξέλιξη προϋποθέτουν τη διαρκή τους ενημέρωση, την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς την πολιτεία, την άσκηση κριτικής και ελέγχου στην εξουσία, την αφυπνισμένη τους συνείδηση και την εγρήγορσή τους.

Επίλογος

Συνοψίζοντας, παρά τη σκληρή πραγματικότητα της ανεργίας των νέων πτυχιούχων στη χώρα μας, οι φορείς παιδείας και η πολιτεία ακόμη συντηρούν την επικίνδυνη αντίληψη ότι η απόκτηση ενός ανώτατου τίτλου σπουδών εγγυάται την επαγγελματική αποκατάσταση και επιτυχία. Ωστόσο, οι νέοι, δίχως να παραγνωρίσουν την αξία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οφείλουν παράλληλα να εξοπλιστούν με όλα εκείνα τα εφόδια που θα τους απελευθερώσουν από «βαρίδια» του παρελθόντος και θα τους καταστήσουν ικανούς να χαράξουν την επαγγελματική πορεία που αρμόζει στην προσωπικότητά τους, στα όνειρα και στη σύγχρονη οικονομική πραγματικότητα. Από αυτό θα εξαρτηθεί τόσο η προσωπική τους ευδοκίμηση, όσο και η ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας, η οποία συνυφαίνεται με την ανάκτηση της υπόληψής της.